

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29C/13/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8108201443
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8108201443.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

29C/13/2008

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobcu: PONECO, s.r.o., Jesenná 12, 080 05 Prešov, IČO: 36 707 996, zast.: JUDr. Michal Feciľak, advokát so sídlom Jesenná 8, 080 05 Prešov proti žalovanému: Mesto Prešov, Hlavná 73, Prešov, IČO: 00 327 646, zast.: JUDr. Alojz Naništa, advokát so sídlom Sládkovičova 8, 080 01 Prešov, o náhradu za užívanie nehnuteľností takto

rozhodol:

29C/13/2008

I. Návrh žalobcu na prerušenie konania z a m i e t a .

II. Žalobu z a m i e t a .

III. P r i z n á v a žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

29C/13/2008

1. Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 21.1.2008 žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie 921.826,- Sk (30.599,02 Eur) so 14,25 % úrokom z omeškania ročne od 12.5.2007 do zaplatenia, ako aj trov konania.

2. Žalobu odôvodnil skutočnosťami, že je vlastníkom nehnuteľností evidovaných na katastrálnom úrade v Prešove Správou katastra Prešov nachádzajúcich v kat. území A., zapísaných na LV č. XXXXX a to parc. KNC XXX – orná pôda o výmere 6974 m², KNC XXX/X – ostatná plocha o výmere 3362 m² a KNE XXXX/XX – orná pôda o výmere 284 m².

3. Uvedené nehnuteľnosti mal žalobca nadobudnúť kúpou od B. A., bytom ul. C. XX, XXX XX D. na základe kúpnej zmluvy zo dňa 8.2.2007 a vklad vlastníckeho práva bol povolený dňa 16.2.2007 pod č. V XXX/XXXX.

4. Na týchto nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalobcu sa má nachádzať nebytová stavba mestského cintorína, príjazdová cesta, spevnená plocha na parkovanie motorových vozidiel a oplatenie.

5. Keďže zo strany žalobcu, resp. jeho právnych predchodcov nebol žalovanému daný súhlas na umiestnenie uvedených stavieb na predmetných nehnuteľnostiach, žiada zaviazať žalovaného na

zaplatenie bezdôvodného obohatenia za užívanie nehnuteľností za obdobie od 16.2.2007 do 30.4.2007 vo výške 921.826,- Sk určenej znaleckým posudkom č. 71/2007 znalcom E. F. G. zo dňa 16.6.2007 vo výške bežného nájomného, čo predstavuje 428,14,- Sk/m² ročne.

6. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť s poukazom na právoplatné rozhodnutie Okresného súdu v Prešove pod sp. zn. 8C/258/2006, ktorým bolo určené, že žalovaný je vlastníkom parciel za užívanie, ktorých sa žalobca vydáva vydania bezdôvodného obohatenia.

7. Rozsudkom Okresného súdu v Prešove zo dňa 7.4.2009 pod sp. zn. 8C/258/2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.1.2010 pod sp. zn. 8Co/138/2009 a 8Co/139/2009 bolo určené, že žalobca (Mesto Prešov) je vlastníkom parciel, za užívanie ktorých sa žalobca domáha vydania bezdôvodného obohatenia. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 2.3.2010.

8. Z uvedeného dôvodu Okresný súd v Prešove rozsudkom zo dňa 12.1.2011 žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol s odôvodnením, že s poukazom na závery vyššie uvedených rozhodnutí Okresného súdu v Prešove a Krajského súdu v Prešove je nesporné, že vlastníkom predmetných nehnuteľností je žalovaný, ktorým bol aj v období, za ktoré žalobca žiada od žalovaného vydanie bezdôvodného obohatenia. Z uvedeného dôvodu, preto žalovanému ako vlastníkovi predmetných nehnuteľností nevznikla povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške obvyklého nájomného za ich užívanie.

9. Vyššie uvedenými rozhodnutiami bolo konštatované, že žalovaný vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam nadobudol účinnosťou zákona č. 138/1991 Z.z. o majetku obcí, t.j. dňa 1.5.1991.

10. V danom prípade je právne irelevantné, že žalobca bol v spornom období v katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastník predmetných nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený 16.2.2007, nakoľko žalovanému s poukazom na právoplatné rozhodnutie súdu, vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam svedčalo skôr, t.j. nadobudnutím účinnosti zákona o majetku obcí, t.j. od 1.5.1991.

11. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 9.3.2016 pod sp. zn. 10Co/25/2011 predmetný rozsudok súdu I. stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

12. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že rozsudok Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 8Co/135/2009 a 8Co/139/2009 bol zrušený nálezom Ústavného súdu SR pod sp. zn. III. ÚS 448/2010 zo dňa 13.4.2014.

13. Krajský súd v Prešove opätovne prejednal odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu v Prešove pod sp. zn. 8C/258/2006 zo dňa 7.4.2009 a rozhodol vo veci rozsudkom pod sp.zn. 20Co/123/2011 a 20Co/51/2012 zo dňa 30.10.2012, ktorým rozsudok súdu I. stupňa potvrdil a zároveň pripustil dovolaciu otázku. Uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.12.2015 pod sp.zn. 5Cdo/441/2012 bol uvedený rozsudok Krajského súdu v Prešove v dovolacom konaní zrušený z dôvodu porušenia práva žalovaného na zákonného sudcu.

14. Z uvedeného dôvodu, potom absentuje právoplatné rozhodnutie súdu, ktoré by vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam deklarovalo iný záver, aký bol vedený na LV č. XXXXX, kat. územie A. pred rozhodnutím súdu vo veci pod sp. zn. 8 C/258/2006.

15. Rozsudok Okresného súdu v Prešove pod sp. zn. 8C/258/2006 zo dňa 7.4.2009, z ktorého vychádzal prvostupňový súd v tomto konaní nie je právoplatný.

16. Otázkou vlastníctva predmetných nehnuteľností ako prejudiciálnu pre rozhodnutie o nárokov žalobcu uplatnených v tomto konaní, prvostupňový súd neriešil inak ako odkazom na závery rozhodnutia, ktoré bolo neskôr zrušené.

17. Úlohou súdu I. stupňa bude v ďalšom konaní posúdiť či pri zotrvaní žalovaného na uplatnenej obrane proti žalobe predbežnú otázku o vlastníctve predmetných nehnuteľností bude riešiť sám aj z hľadiska

tých skutočností, ktoré sú uvedené vo vyššie uvedenom náleze Ústavného súdu SR alebo zvoliť postup podľa § 109 ods.2 písm. c) O.s.p.

18. Súd I. inštancie uznesením zo dňa 12.5.2016 prerušil konanie do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prešov, pod sp. zn. 8C/258/2006 s dátumom právoplatnosti 10.10.2016.

19. Následne súd I. inštancie zistil, že uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.12.2015 bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.10.2012, pod sp. zn. 20Co/123/11 a 20Co/51/2012 a uznesením Krajského súdu v Prešove 20Co/1/2016 bol zrušený rozsudok Okresného súdu v spojení s doplnčiacim rozsudkom vo veci 8C/258/2006 a vec bola vrátená súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že je vedené pod novou sp. zn. 15C/10/2017.

20. Súd dokazovaním vykonaným oboznámením kúpnej zmluvy zo dňa 08.02.2007, znaleckým posudkom č. 71/2007, rozsudkom Okresného súdu Prešov 15C/10/2017 a v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 20Co/17/2020, ako aj ďalším spisovým materiálom, zistil tento skutkový stav:

21. Žalobca bol vedený ako vlastník nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. A. zapísaných na LV č. XXXXX a to konkrétne parc. KNC XXX – orná pôda o výmere 6.974 m², KNC XXX/X – ostatná plocha o výmere 3.362 m² a KNE XXXX/XX – orná pôda o výmere 284 m².

22. Predmetné nehnuteľnosti nadobudol od predávajúceho B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ul. C. XX D., uzatvorenou dňa XX.XX.XXXX, ktorej vklad bol povolený správou katastra Prešov dňa XX.XX.XXXX pod č. H..

23. Žalobca v písomnom odôvodnení žaloby uviedol, že na predmetných nehnuteľnostiach sa nachádzajú stavby a to nebytová stavba mestského cintorína, príjazdová cesta, spevnená plocha na parkovanie automobilov a oplotenie. Podľa jeho vyjadrenia právni predchodcovia žalobcu, ani samotný žalobca nikdy nedali žalovanému súhlas so zriadením uvedených stavieb na nehnuteľnostiach, ktoré boli v ich vlastníctve a preto má žalobca za to, že ide o tzv. neoprávnené stavby.

24. Keďže uvedené stavby sú na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalobcu bez jeho súhlasu a znemožňujú žalobcovi ich riadne užívanie, pričom žalovaný vyššie uvedené nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu užíva bez právneho titulu, má právo na vydanie bezdôvodného obohatenia zodpovedajúceho výške obvyklého nájomného.

25. Podľa znaleckého posudku č. 71/2007 vyhotoveného znalcom E. F. G., PhD. zo dňa XX.XX.XXXX, tento určil všeobecnú hodnotu predmetných nehnuteľností a následne vypočítal výšku nájomného.

26. Podľa predmetného znaleckého posudku výška nájomného za rok 2007 predstavuje sumu 428,14 Sk/m² ročne.

27. Predmetnou žalobou si za užívanie predmetných nehnuteľností žalovaným bez právneho dôvodu v celkovej výmere 10 620 m² uplatňuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške obvyklého nájomného za obdobie od 16.02.2007 do 30.04.2007, t.j. za 74 dní vo výške 921.826 Sk.

28. V závere svojich dôvodov poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo/1789/2009, v zmysle ktorého v prípade užívania cudzích nehnuteľností bez platnej nájomnej zmluvy spočíva bezdôvodné obohatenie užívateľa v tom, že vykonával právo nájmu cudzej veci. Výška náhrady sa pre tento prípad odvodzuje od prospechu, ktorý získal plnením bez právneho dôvodu účastník, majúci za povinnosť majetkový prospech vydať.

29. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 09.12.2020, pod sp. zn. 15C/10/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.09.2023, pod sp. zn. 20Co/17/2022 v spojení s opravným uznesením zo dňa 07.03.2022, bolo určené, že žalobca (Mesto Prešov) je vlastníkom parcel CKN XXX – orná pôda o výmere 6.274 m², CKN XXX/X - ostatné plochy o výmere 3.362 m², EKN XXXX/XX – orná pôda o výmere 284 m², vedených na LV č. XXXXX, k.ú. A.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 08.12.2023.

30. V dôvodoch predmetného rozsudku súd konštatoval zistenie, že Mestský národný výbor – odbor výstavby a územného plánovania v Prešove dňa 09.08.1977 vydal rozhodnutie, ktorým vyhovel návrhu finančného odboru MsNV zo dňa 26.07.1977 vo veci vyvlastnenia pre účely majetko-právneho usporiadania rozšírenia ústredného cintorína v Prešove.

31. Predmetom vyvlastnenia bol pozemok pkn. vl. XXX, mpč XXXX/X zapísaný ako vlastníctvo pozemkov v pozemkovej knihe v k.ú. A. pod I. a XX na J. J. K. I. v celosti o výmere 25 792 m². Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.09.1977. Vyvlastnením podľa § 109 ods. 3 zák. č. 50/1976 Zb. prešlo vlastníctvo nehnuteľnosti na Československý štát do správy MsNV finančný odbor Prešov. Súčasne podľa citovaného zákona zanikli všetky práva tretích osôb.

32. Z odôvodnenia rozhodnutia o vyvlastnení vyplýva, že podmienky na vyvlastnenie podľa § 110 zák. č. 50/1976 Zb. boli splnené, pretože cieľ vyvlastnenia, ako to bolo žiadateľom preukázané sa nedal dosiahnuť dohodou ani iným spôsobom, nakoľko vlastníčka sa nachádza na neznámom mieste mimo územia ČSSR. Rozšírenie ústredného cintorína je významnou akciou pre rozvoj mesta a je v súlade s cieľmi a zámermi územného plánovania.

33. Majetkovoprávne usporiadanie pozemku vzhľadom na to, že vlastníčka je na neznámom mieste mohli byť prevedené len vyvlastnením. Na ochranu práv vlastníčky bol stanovený opatrovník J. G., bytom A., A. XX, v súlade s ust. § 16 zák. č. 71/1967 Zb. a náhrada za pozemok bola stanovená podľa § 15 ods. 1 vyhl. č. 47/1969 Zb. z dôvodov, že ide o pozemok mimo zastavanej časti, čo bolo dokázané aj vyjadrením orgánu územného plánovania.

34. V záveroch bolo konštatované, že základným predpokladom nadobudnutia vlastníctva rozhodnutím štátneho orgánu je právomoc štátneho orgánu, t.j. oprávnenie v konkrétnej veci rozhodovať o vzniku, resp. zániku vlastníckeho práva. Takýmto štátnym orgánom bol v čase vydania predmetného rozhodnutia o vyvlastnení MsNV – odbor výstavby a územného plánovania v Prešove a dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia MsNV odboru výstavby a územného plánovania v Prešove (12.9.1977) nadobudol Československý štát vlastnícke právo k nehnuteľnosti pozemok pkn.vkl. č. XXX, mpč. XXXX/X zapísaného v pozemkovej knihe k.ú. A..

35. Správu predmetných nehnuteľností vykonávalo MsNV – finančný odbor v Prešove. Ďalej bolo konštatované, že skutočnosť, že predmetné rozhodnutie nebolo zapísané do katastra nehnuteľností podľa zákona č. 22/1964 Zb. je bez právneho významu, nakoľko zápis právnych vzťahov podľa uvedeného zákona nemal právotvorný, ale iba evidenčný účinok. Dňom účinnosti zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, t.j. 1.5.1991 nadobudol žalobca (Mesto Prešov) sporné nehnuteľnosti do svojho vlastníctva podľa § 2 ods. 1 a 7 zák. č. 138/1991 Zb.

36. Ďalej bolo súdom konštatované, že nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXXX k.ú. A. v čase smrti poručiťky J. J., K. I. dňa X.X.XXXX už neboli v jej vlastníctve a z uvedeného dôvodu nemohli prejsť na dedičku J. B. D., nar. X.XX.XXXX. Z uvedeného dôvodu dedička J. B. D. nemohla uzatvárať platnú kúpnu zmluvu dňa XX.X.XXXX, kde ako kupujúci vystupoval J. A. a v dôsledku toho je absolútne neplatný aj následný prevod spočívajúci v kúpnej zmluve zo dňa XX.X.XXXX na kupujúceho spoločnosť Cartes, s.r.o. ako aj zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam podpísaná dlžníkom spoločnosťou Cartes, s.r.o. a veriteľom, spoločnosťou BENC, s.r.o. a na jej základe uzavretá zmluva o vykonaní dražby zo dňa 28.11.2006.

37. Súd následne konštatoval aj neplatnosť dobrovoľnej dražby predmetných nehnuteľností, ktorá sa uskutočnila dňa 11.01.2007, ktoré vydražil B. A., zastúpený Petrom Kaníkom, a následne aj kúpna zmluva, na základe ktorej B. A. previedol predmetné nehnuteľnosti na žalobcu kúpnu zmluvou 08.02.2007, vklad vlastníckeho práva ktorého bol povolený dňa 16.02.2007.

38. Odvolací súd v súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu, poukázal na stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4/2014, podľa ktorého ak ten, ktorého vec bola dražená v rámci dobrovoľnej dražby, nebol jej vlastníkom, nestal sa vydražiteľom príklepom a zaplatením ceny dosiahnutej vydražením vlastníkom draženej veci, a to ani v prípade, že bol inak zachovaný postup podľa § 10 a § 43 zákona o dobrovoľných dražbách.

39. Odvolací súd zvýraznil, že užívanie prevádzanej nehnuteľnosti žalobcom, teda osobou zjavne odlišnou od prevodkyne a nezáujem nadobúdateľov o zistenie tohto stavu, predstavuje jednu z významne pôsobiacich okolností spôsobilých narušiť dobromyseľnosť záujemcov o nehnuteľnosť, a to aj v právnych poriadkoch, ktoré vychádzajú z materiálnej publicity údajov vlastníckych a iných právach v evidenciách nehnuteľnosti.

40. Súčasne zdôraznil, že predmetné konfiškačné rozhodnutie bolo vydané pred takmer 29 rokmi ku dňu podania žaloby, pričom od roku 1977 do roku 2007 sa Mesto Prešov považovalo za vlastníka predmetných pozemkov na základe vyvlastnenia § 114 zákona č. 50/1976 Zb.

41. Napriek tak závažnej skutočnosti (užívanie predávaného pozemku na účely mestského cintorína mestom Prešov od roku 1977, teda osobami odlišnými od pani I. alebo pani D.) sa právni predchodcovia, ako aj odvolateľ (žalobca), nemobilizoval smerom k zisťovaniu a overeniu, z akých dôvodov je zriadený cintorín na pozemkoch. Pokiaľ sa odvolateľ (žalobca) a jeho právni predchodcovia uspokojili len s tým, že pani I., resp. pani D. svedčal zápis na liste vlastníctva, nekonali dostatočne obozretne, v záujme starostlivo zisteného objektívneho stavu. Subjektívna stránka posudzovania rušivých prvkov prevodu nepostačuje, a preto námietky odvolateľa sú neopodstatnené. Jeho argumentácia, že jeho právni predchodcovia konali s náležitou opatnosťou, v tomto prípade zjavne neobstojí.

42. Odvolací súd poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky IV.ÚS 65/2019, ako aj rozhodnutie Veľkého senátu Najvyššieho súdu pod sp. zn. 1VOBdo/2/2020, ktorý zjednotil rozhodovaciu prax dovolacieho súdu a uviedol, že na základe absolútne neplatného právneho úkonu, nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo, a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

43. Konštatoval, že postup žalovaného (PONECO, s.r.o.) a jeho právnych predchodcov, nemožno priradiť medzi výnimky z nadobúdania vlastníctva, teda, že vlastnícke právo možno nadobudnúť len od vlastníka.

44. Dobrovoľná dražba, z výsledku ktorej sa stal vydražiteľom pán A. sa konala za okolností, ktoré museli každému, kto nahliadol do podkladov dražby vzbudiť podozrenie, že tu v jej prípade ide o simulovaný, resp. cielene a umelo vyvolaný úkon. Z vyššie uvedených dôvodov, preto odvolací súd dospel k záveru, že dobrovoľná dražba nemohla viesť k nadobudnutiu vlastníckeho práva k sporných nehnuteľnostiam vydražiteľom B. A., keďže spoločnosť Cartes s.r.o. ako záložca, nebola tiež vlastníkom predmetu dražby a originárne nadobudnutie nie je v zmysle vyššie uvedených záverov možné. Keďže však B. A. nebol vlastníkom sporných nehnuteľností, nemohol vlastnícke právo ani previesť zmluvou z 08.02.2007, na spoločnosť PONECO s.r.o.. Vydržanie tu vzhľadom na časové súvislosti prípadu taktiež do úvahy neprichádza. V konaní tak nebolo preukázané, žeby žalobca (Mesto Prešov) svoje vlastnícke právo stratil.

45. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

46. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

47. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške obvyklého nájomného za užívanie predmetných nehnuteľností za obdobie od 16.02.2007 do 30.04.2007 dôvodný nie je.

48. S poukazom na závery rozsudku Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 15C/10/2017 zo dňa 09.12.2020 v spojení s opravným uznesením zo dňa 07.03.2022 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.09.2023 pod sp. zn. 20Co/17/2022, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 08.12.2023, je nesporné, že vlastníkom predmetných nehnuteľností je žalovaný, ktorým bol aj v období, za ktoré žalobca žiada od žalovaného vyplatenie bezdôvodného obohatenia. Z uvedeného dôvodu, preto žalovaným, ako vlastníkovi predmetných nehnuteľností nevznikla povinnosť vydať bezdôvodne obohatenie vo výške obvyklého nájomného za ich užívanie.

49. Vyššie uvedenými rozhodnutiami bolo konštatované, že žalovaný vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam nadobudol účinnosťou zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí podľa § 2 ods. 1 a ods. 7, teda dňa 01.05.1991.

50. V danom prípade je právne irelevantné, že žalobca bol v spornom období v katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastníak predmetných nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej s predávajúcim B. A. dňa 08.02.2007, ktorej vklad vlastníckeho práva bol povolený 16.02.2007, nakoľko žalovanému s poukazom na právoplatné rozhodnutie súdu, vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam svedčalo skôr, teda od nadobudnutia účinnosti Zákona o majetku obcí č. 138/1991 Zb., t. j. od 01.05.1991.

51. Súd I. inštancie poukazuje na skutočnosť, že rozhodnutia súdov o určení vlastníckeho práva majú deklaratórny charakter, teda ide o rozhodnutia vytvárajúce procesné vzťahy, založené záväzným výrokom súdu o hmotnoprávných subjektívnych právach, ktoré trvali už pred vydaním rozhodnutia, a preto majú účinky ex tunc, na rozdiel od konštitutívnych rozhodnutí, ktoré sú nielen procesnými, ale aj hmotnoprávnymi skutočnosťami, lebo sú priamo v zmysle ustanovení hmotného práva, už sami dôvodom k vzniku nového, predtým neexistujúceho hmotného vzťahu, resp. jeho zmeny alebo zániku, teda sú s nimi preto spojené účinky ex nunc.

52. Žalobca podaním zo dňa 06.02.2024 žiadal, aby súd konanie prerušil do rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, pod sp. zn. 20Co/17/2022 z 19.09.2023, nakoľko od posúdenia vlastníckeho práva v tomto konaní, záleží výsledok konania prejednáwanej právnej veci.

53. Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

54. Vyššie uvedené citované ustanovenie upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné a ktorého dôvodom je, že prebieha iné súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie v danej veci.

55. V prípade, že na súde prebieha iné konanie, v ktorom sa rieši prejudiciálna otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v danej veci, musí súd vždy citlivo zvážiť, či konanie preruší a počká na rozhodnutie iného súdu o predmetnej otázke alebo si túto otázku posúdi sám. Je potrebné uvažovať aj v intenciách vhodnosti návrhu na prerušenie konania, nakoľko prípadným prerušením konania do skončenia iného súdneho konania môže prísť k predĺženiu konania, prípadne aj o niekoľko rokov. Na druhej strane, ak by k rozhodnutiu o podstatnej otázke majúcej vplyv na rozhodnutie súdu došlo neskôr ako k rozhodnutiu vo veci samej, môže to spôsobovať existenciu dôvodu prípustnosti žaloby na obnovu konania.

56. Súd I. inštancie v danom prípade je toho názoru, že popísané predpoklady pre fakultatívne prerušenie konania v zmysle citovaného § 164 CSP splnené neboli.

57. V posudzovanej právnej veci, toho času nie sú dané žiadne dôvody na prerušenie konania, nakoľko podané dovolanie voči právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu takýmto dôvodom nie je. Dovolacie konanie je procesom uplatnenia mimoriadneho opravného prostriedku. V predmetnej veci bola vec právoplatne súdom I. inštancie, ako aj odvolacím súdom vyriešená. Dovolacie konanie nie je zákonnou prekážkou postupu konania taxatívne vymedzenou v Civilnom sporovom poriadku (§ 162 CSP) a nie sú ani dané dôvody na fakultatívne prerušenie konania, keďže vec je právoplatne rozhodnutá. Opačný postup by poprel zmysel ust. § 226 CSP, ktoré pod právoplatnosťou rozhodnutia rozumie vlastnosť, spôsobujúcu záväznosť a zásadnu nezmeniteľnosť rozhodnutia. Citované ustanovenie teda predpokladá, že aj právny stav určený právoplatným rozhodnutím je zásadne nezmeniteľný, a preto je takéto rozhodnutie dostatočným východiskom pre súd aj v súvisiacom konaní (uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.11.2023, pod sp. zn. 25Co/33/2023).

58. Na základe vyššie uvedeného, preto súd návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol.

59. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

60. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

61. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP, a úspešnému žalovanému voči neúspešnému žalobcovi bol priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

29C/13/2008

Proti výroku I. odvolanie prípustné nie je.

Proti výrokom II. a III. rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.